

PATVIRTINTA
Papilės Simono Daukanto
gimnazijos direktoriaus
2023 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V- 210

**AKMENĖS RAJONO PAPILĖS SIMONO DAUKANTO GIMNAZIJOS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIAUS „KREGŽDUTĖ“
2023-2024 M.M. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą. Akmenės rajono Papilės Simono Daukanto gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyrius „Kregždutė“ (toliau – Skyrius) priešmokyklinį ugdymą vykdo pagal atnaujintą Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr.V-1269 (toliau – Programa), vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-845 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr. V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimais.
2. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi rugpjūčio 31 d.
3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – Švietimo įstatymas).

II. BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI

4. Priešmokyklinis ugdymas:
 - 4.1. gali būti pradėtas teikti vaikui, kai jam tais kalendoriniais metais 5 metai sueina iki rugsėjo 1 dienos, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą;
 - 4.2. turi būti pradėtas teikti ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai;
 - 4.3. tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į pedagoginę Akmenės r. pedagoginę psichologinę tarnybą (PPT), dėl 5metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo. Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes). Tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos pateikia rekomendacijas tėvams (globėjams) dėl vaiko pasirengimo mokytis;
 - 4.4. priešmokyklinis ugdymas vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė per metus yra 640 valandos;
 - 4.5. priešmokyklinis ugdymas gali trukti dvejus metus, jeigu vaikui priešmokyklinis ugdymas buvo pradėtas teikti, kai jam tais kalendoriniais metais suėjo 5 metai, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą;
 - 4.6. gali būti neteikiamas tėvų (globėjų) pageidavimu vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai, tuo atveju, kai užsienio valstybėje vaikas ugdymo įstaigoje buvo ugdomas pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ar kitą neformaliojo ugdymo / vaikų švietimo ar formaliojo švietimo programą ne trumpiau kaip 640 val. per metus ir tėvai (globėjai) pateikia tai patvirtinančius dokumentus mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą. Jei tėvų (globėjų) pateikti Dokumentai pripažįstami kaip įrodantys vaiko ugdymąsi, tai tėvų (globėjų) sprendimu

vaikas gali būti ugdomas pagal pradinio ugdymo programą. Tėvų (globėjų) sprendimu vaikas, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai ir jis buvo ugdomas užsienio valstybėje ugdymo įstaigoje pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ar kitą neformaliojo ugdymo / vaikų švietimo ar formaliojo švietimo programą, gali būti ugdomas pagal Programą.

5. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė).

6. Grupės veikla:

6.1. 2023 m. rugsėjo 1 d. Skyriuje sukomplektuota 1 priešmokyklinio ugdymo grupė (I modelio).

6.2. dienos trukmė – 10 val. per dieną, 50 val. per savaitę.

7. Ugdomoji kalba – lietuvių k.;

8. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų vaikų gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei į įstaigą vaikai gali neatvykti. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

9. Skyrius, atsižvelgiant į tėvų (globėjų) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais) aptaria ir pasirašo mokymo sutartį, kurioje nurodoma: mokymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, šalių įsipareigojimai, įtraukiant teises ir pareigas pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 11 dalį bei 47 straipsnį, sutarties keitimo, nutraukimo pagrindai, padariniai ir kitos nuostatos, neprieštaraujančios kitiems teisės aktams;

10. Vaikų tėvai (globėjai) privalo užtikrinti reguliarių Skyriaus lankymą (jei vaikas negali atvykti, nedelsiant turi informuoti grupės pedagogą ar skyriaus vedėją), atvykimo punktualumą ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

11. Vaiko lankomumas yra žymimas grupės dienyne, kuris sudaromas elektroninio dienyno „Mūsų darželis“ duomenų pagrindu.

12. Programos įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama organizuoti vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogas pagal bendrojo ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir tėvų (globėjų) poreikius:

12.1. ugdymo proceso metu vaikams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos.

12.2. atostogų trukmė 2023-2024 m. m. (viso 19 d.):

Rudens	2023 m. spalio 30 d. – 2023 m. lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų)	2023 m. gruodžio 27 d. – 2024 m. sausio 5 d.
Žiemos	2024 m. vasario 19 d. – 2024 m. vasario 23 d.
Pavasario (Velykų)	2024 m. balandžio 2 d. – 2024 m. balandžio 5 d.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS

13. Ugdomoji veikla organizuojama įvairiomis formomis – projektais, didaktiniais žaidimais, kūrybiniais darbais, edukaciniais užsiėmimais. Užsiėmimų pobūdis (žaidimai, veikla grupėje, išvykos ir kt.) ir trukmė priklauso nuo konkrečios grupės ugdymosi tikslų bei grupės vaikų poreikių, patirties, jų brandumo.

14. Ugdymo turinys, metodai ir formos orientuoti į vaiko kompetencijų ugdymą ir rengimą mokyklai per žaidybines veiklas.

15. Priešmokyklinio ugdymo siekiamybė – sudaryti prielaidas vaiko individualių galių plėtotei, kiekvieno vaiko pažangai, sukurti lygias galimybes įvairių poreikių vaikams pasirengti sėkmingai pradėti mokytis mokykloje, įgyti kasdieniniam gyvenimui bei sėkmingam ugdymui(si) mokykloje būtinų kompetencijų.

16. Ugdymas vykdomas pagal bendrojoje programoje išskirtas 6 sritis:

- 16.1. gamtamokslinis ugdymas;
- 16.2. kalbinis ugdymas (klausymas ir kalbėjimas, skaitymo ir rašymo pradmenys);
- 16.3. matematinis ugdymas (matematinis samprotavimas, matematinė komunikacija, kūrybiškas matematinų problemų sprendimas);
- 16.4. meninis ugdymas (šokio/teatro/muzikos raiška, meno supratimas ir vertinimas, meno reiškinių taikymo bei paskirties ir kontekstų pažinimas);
- 16.5. visuomeninis ugdymas (gyvename kartu, kuriame, įsigyjame ir naudojame gėrybes, mūsų aplinka);
- 16.6. sveikatos ir fizinis ugdymas (savęs ir kitų pažinimas, atsakingas elgesys, asmens sveikatos stiprinimas, savistaba ir sąveika su kitais judant).
17. Vaikų ugdymo pasiekimai aprašomi, išskiriant 3 pasiekimų lygius:
 - 17.1. iki pagrindinio;
 - 17.2. pagrindinis;
 - 17.3. virš pagrindinio lygio.
18. Informacija apie vaiko pasiekimus kaupiama ir fiksuojama vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose ar kitur – vadovaujamosi įstaigoje priimtais ir su tėvais (globėjais) aptartais susitarimais. Vaiko pasiekimai pateikiami aprašomuoju būdu – trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra vaiko stiprybės, kas jau pasiekta, ką reikia tobulinti.
19. Vaiko pasiekimų įvertinimą mokytojas atlieka 2-3 kartus per mokslo metus. Per pirmąsias 4 savaites atliekamas pirminis vaikų ugdymo ir ugdymosi poreikių vertinimas.
20. Vaiko vertinimo procese mokytojas nuolat bendradarbiauja su tėvais (globėjais). Susitariama, kaip bus atliekamos ugdymosi veiklos, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir koku būdu vaikai kartu su tėvais (globėjais) gali paprašyti mokytojo pagalbos ir paaiškinimų, kiek vaikai turės skirti laiko ugdymosi veikloms atlikti, kaip reguliuojamas jų ugdymosi krūvis.
21. Vaikų pasiekimai ir pažanga su tėvais (globėjais) aptariami individualiai, esant poreikiui, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Esant poreikiui, į pokalbius įtraukiami Vaiko gerovės komisijos atstovai, kiti specialistai, administracija.
22. Įgyvendinus Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogas, atlieka vaikų galutinį vertinimą, aptaria su tėvais (globėjais/rūpintojais) ir parengia Rekomendaciją (priedas).
23. Išvada Rekomendacijoje dėl tolesnio vaiko mokymosi pagal pradinio ugdymo programą arba ugdymosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą teikiama įvertinus visų metų vaiko pažangą ir pasiekimus ugdantis pagal Programą. Priešmokyklinio ugdymo įvertinimai atitinka iki pagrindinį, pagrindinį ar aukštesnįjį pasiekimų lygius, nustatytus Programoje. Jei vaiko visų kompetencijų raiška yra iki pagrindinio ar aukštesnio pasiekimų lygio, vaikas toliau tęsia mokymąsi pagal pradinio ugdymo programą. Jei vaiko bent vienos Programoje ugdomos kompetencijos raiška yra žemesnė nei iki pagrindinio pasiekimų lygio, vaikas toliau tęsia ugdymąsi pagal priešmokyklinio ugdymo programą.
24. Integruoto ugdymo organizavimas. Į priešmokyklinio ugdymo turinį integruojama:
 - 24.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494. Konkreti veikla numatoma ilgalaikiame grupės veiklos plane;
 - 24.2. Tarptautinė emocinių ir elgesio problemų prevencijos programa „Zipio draugai“;
 - 24.3. Sveikatą stiprinanti programa 2020-2025 m.m.
25. Vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimas:
 - 25.1. grupėje, kurioje ugdomi ir vaikai, turintys vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, kartu su priešmokyklinio ugdymo mokytoju turi dirbti mokytojo padėjėjas, teikiantis specialiąją pagalbą, vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto

ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

25.2. vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko Grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo mokytojas (-ai), padedant pagalbos mokiniui (vaikui) specialistams.

IV. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU ARBA ESANT APLINKYBĖMS MOKYKLOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

26. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms Skyriuje, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas Grupėje (vyksta remonto darbai ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

27. Gimnazijos direktorius, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms Skyriuje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

27.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

27.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

27.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

27.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

27.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

27.1.5. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių Skyriaus aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą Grupėje kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas Gimnazijos direktoriaus sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Gimnazijos direktorius sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo raštu derina su Akmenės rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriumi.

28. Valstybės, savivaldybės lygiu priėmus sprendimą ugdymą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, Skyrius:

28.1. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“, rekomendacijomis dėl priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

28.2. pertvarko ugdymo Programą pagal veiklų tvarkaraštį, pritaikydamas jį ugdymo procesui organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios grupės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamą laiką. Galima nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė per dieną – iki 1 val.;

28.3. susitaria ir suderina su mokytojais (priešmokyklinio ugdymo mokytojais, ikimokyklinio ugdymo meninio ugdymo mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais) dėl tarpusavio bendradarbiavimo, ugdymo turinio integracijos, kad asinchroniniu būdu vykdomas ugdymo procesas būtų įvairus ir prasmingas, atsižvelgiant į vaikų galimybes ir amžiaus ypatumus;

28.4. susitaria, kaip bus skiriamos ugdymosi užduotys, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir koku būdu vaikai kartu su tėvais (globėjais) gali paprašyti mokytojo pagalbos ir paaiškinimų, kiek vaikai turės skirti laiko užduotims atlikti, kaip reguliuojamas jų krūvis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys vaikams, jų tėvams (globėjams) ir fiksuojami pasiekimai ir pan.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Tvarkos aprašo nuostatomis.

30. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašas bendru sutarimu esant reikalui gali būti koreguojamas ir tobulinamas.

SUDERINTA

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo
metodinės grupės 2023 m. rugpjūčio 30 d.
susirinkimo protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr.1)

SUDERINTA

Gimnazijos tarybos
2023 m. _____d. posėdžio
protokoliniu nutarimu (protokolo Nr.)

Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo priedas

(Priešmokyklinio ugdymo mokytojo (-ų) ar jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo mokytojo (-ų) rekomendacijos forma)

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGO (-Ų) AR JUNG TINĖS GRUPĖS IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYTOJO (-Ų) REKOMENDACIJA

(Mokyklos pavadinimas)

Nr. _____

(Data)

Vaiko vardas ir pavardė _____

Gimimo data _____

Ugdymosi kalba _____

Gimtoji kalba _____

Mokyklos kontaktai (telefono numeris, el. pašto adresas, miestas)

Vaiko pasiekimai – kompetencijos, baigus Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą:

1. Komunikavimo kompetencija

2. Kultūrinė kompetencija

3. Kūrybiškumo kompetencija

4. Pažinimo kompetencija

5. Pilietiškumo kompetencija

6. Skaitmeninė kompetencija

7. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos

8. Teikta švietimo pagalba (jos rezultatai) ir rekomendacija dėl švietimo pagalbos tęstinumo

9. Kita svarbi informacija (pvz., adaptacija grupėje, lankomumas ir kt.)

IŠVADA dėl tolesnio vaiko ugdymo pagal priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą arba pagal pradinio ugdymo programą teikiama apibendrinus visų metų vaiko vertinimus pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, pažangą ir pasiekimus:

Mokyklos vadovas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Priešmokyklinio ugdymo mokytojo (-ų)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Ar Jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo mokytojo (-ų)

(parašas)

(vardas ir pavardė)